

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettua lakia. Lakiin on tarkoitus tehdä vastaavat muutokset kuin on tehty yhteistoiminnasta yrityksissä annettuun lakiin 22 päivänä marraskuuta annetulla lailla (906/96). Esityksen tarkoituksena on valtioneuvoston Suomen työllisyysohjelman edellyttämistä toimenpiteistä tekemän periaatepäätöksen mukaisesti parantaa henkilöstön edustajien tiedonsaanti- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia, selkeyttää neuvottelumenetelyä sekä lyhentää yhteistoimintamenettelyn neuvotteluaikoja. Tiedonantovelvollisuutta, neuvotteluesitystä ja neuvotteluvetoa sisältyä koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että säännöksissä mainitaan ne asiat, joista on tiedotettava ja neuvoteltava yhteistoimintamenettelyssä, kun henkilöstöä vähennetään.

Esityksessä ehdotetaan, että kun henkilöstöä vähennetään, viraston ei katsota täyttyneen neuvotteluvetoa, ennen kuin asiasta on sovittu taikka asiasta on neuvoteltu, ensin toimenpiteen perusteista ja vaikutuksista ja sen jälkeen vaihtoehtoista, ja neuvottelujen alkamisesta on kulunut vähintään seitsemän päivää tai vähennettäessä vähintään kymmentä virkamiestä tai työntekijää vähintään kuusi viikkoa. Näissä tilanteissa neuvotteluesitys olisi tehtävä vähintään viisi päivää ennen neuvottelujen alkamista.

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluviksi asioiksi ehdotetaan lisättäviksi työsuojelun toimintaohjelma sekä toimenpiteet, joilla naisten ja miesten tasa-arvon toteutumista työpaikalla joudutetaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/88), jäljempänä valtion yhteistoimintalaki, tavoitteena on lisätä valtion palveluksessa olevan henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa työtään ja työpaikkaansa koskevaan päätöksentekoon. Vaihtoehtoisuuksien lisäämisellä tavoitellaan yhtäältä henkilöstön hyvinvoinnin, viihtyvyyden, työmotivaation ja työelämän laadun parantamista. Toisaalta osallistumisen ja yhteistoiminnan lisääminen edistää henkilöstön tietojen ja taitojen hyväksikäyttöä työssä ja viraston tai laitoksen päätöksenteossa ja myötävaikuttaa näin virastojen toiminnan

tehokkuuteen ja tuloksellisuuteen. Yhteistoiminnalla on merkitystä myös henkilöstöjärjestöjen edunvalvonnan kannalta. Valtion yhteistoimintalain tulisi tukea molempien työpaikan osapuolten tasavertaisia mahdollisuuksia vaikuttaa työyhteisön kehitykseen kaikissa vaiheissa. Nykyisin laki ei riittävästi turvaa henkilöstön edustajien tiedonsaanti- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia.

Käytännön toimivuuden edistämiseksi olisi lisäksi tarpeen, että laki olisi menettelyltään selkeämpi. Nykyisin laki sisältää eri neuvottelutilanteisiin liittyviä määrämötoja ja -aikoja. Säännösten monimuotoisuus ja hajanaisuus saattaa sekä hämärtää yhteistoiminnan tarkoitusta että ohjata menettelyn

painopistettä itsetarkoitukselliseen määräämuotojen noudattamiseen. Tämän vuoksi ehdotetaan neuvottelumenettelyä selkeyttäväksi ja sen turvaamista niin, että molemmilla neuvotteluosapuolilla olisi todellinen mahdollisuus perehtyä asiaan ja vaikuttaa sen käsittelyyn, jolloin on mahdollista lyhentää vähimmäisneuvotteluajoja.

2. Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Valtion yhteistoimintalakia sovelletaan työnantajan ja henkilöstön yhteistoimintaan valtion virastoissa ja laitoksissa. Lakia sovelletaan valtion liikelaitokseen sen mukaan kuin valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) 18 §:ssä säädetään. Liikelaitos voi mainitun pykälän mukaan päättää, soveltaanko liikelaitokseen valtion yhteistoimintalakia vai yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia (725/78).

Valtion yhteistoimintalain 7 §:ssä on lueteltu ne asiat, joita valtion virastossa ja laitoksessa on viraston ja henkilöstön välillä yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävä. Tältä osin lakia on kehitetty erityisesti suunnitteluvaiheiden ja palvelussuhdeturvan osalta. Viraston keskeinen velvollisuus on 8 §:n mukaan neuvottelemisen työolosuhteisiin vaikuttavien toimenpiteiden perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista ennen asian ratkaisemista. Lain 11 §:n mukaan viraston on ennen yhteistoimintamenettelyyn ryhtymistä annettava asianomaisille virkamiehille ja työntekijöille sekä henkilöstön edustajille asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot ja 8 a §:n mukaan eräissä tapauksissa yhteistoiminta-asiassa on tehtävä kirjallinen neuvotteluesitys vähintään kolme päivää ennen neuvottelujen alkamista. Neuvotteluvaiheen täyttymisestä säädetään 9 §:ssä siten, että palvelussuhdeturvaan vaikuttavissa yhteistoiminta-asioissa neuvottelemiseen on varattava tilanteen mukaan seitsemän päivän taikka kolmen tai kahden kuukauden määräaika, jollei asiassa päästä sopimukseen. Lain 9 a §:ssä säädetään neuvottelutuloksen kirjaamisesta ja 11 §:ssä työnantajan yleisestä, yhteistoimintamenettelystä riippumattomasta tiedottamisvelvollisuudesta.

Uudistuksen tavoitteena on valtioneuvoston 19 päivänä lokakuuta 1995 Suomen työllisyysohjelman edellyttämistä toimenpiteistä tekemän periaatepäätöksen 7 kohdan mukaisesti kehittää valtion yhteistoimintala-

kia siten, että neuvottelumenettelyä selkeytetään ja henkilöstön tiedonsaanti- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia parannetaan, jolloin neuvottelemista varten säädetyt vähimmäisajat ovat lyhennettävissä. Tämän tavoitteen mukaisesti ehdotetaan yhteistoimintalain mukaan käsiteltävien asioiden piiriä täsmennettäväksi ja tiedottamisvelvollisuutta niin yhteistoimintamenettelyyn yhteydessä kuin muutoinkin lisättäväksi. Samalla täsmennettäisiin neuvotteluesityksen sisältöä ja pidennettäisiin eräin osin sen tekemisen määräaika. Lakisäätöisiä neuvottelumääräaikoja ehdotetaan lyhennettäväksi samalla kun neuvotteluvaiheen sisältöä täsmennettäisiin.

Yhteistoiminta-asioiden piiriin ehdotetaan lisättäväksi maininnat työsuojelun toimintaohjelmasta sekä toimenpiteistä, joilla sukupuolten välisen tasa-arvon toteuttamista työpaikoilla joudutetaan.

Tiedot suunnitellun henkilöstön vähentämisen perusteista ja lukumäärästä olisi annettava kirjallisesti ennen yhteistoimintamenettelyä. Neuvotteluesitys olisi tehtävä kirjallisesti viisi päivää ennen neuvottelujen alkamista, jos neuvoteltava toimenpide johtaa henkilöstön vähentämiseen. Virasto ei voisi aloittaa sellaisen asian toteuttamista, jossa ei ole saavutettu yksimielisyyttä, ennen kuin asiassa päätetyistä toimenpiteistä on tiedotettu yhteistoimintamenettelyyn osallistuneille.

Tiedottamisvelvollisuutta myös yhteistoimintamenettelyn aikana ehdotetaan täsmennettäväksi ottamalla lakiin säännökset neuvotteluvaiheen sisällöstä. Neuvotteluvaiheen ei ehdotuksen mukaan katsottaisi täytyneen niissä tilanteissa, joissa sopimukseen ei ole päästy, ennen kuin asiasta on neuvoteltu, ensin toimenpiteen perusteista ja vaikutuksista ja sen jälkeen erikseen vaihtoehtoista vähentämisen kohteena olevan henkilöpiirin rajoittamiseksi eikä vähentämisestä aiheutuvien seurausten lieventämiseksi.

Neuvotteluille varattava vähimmäisaika olisi, jos palvelussuhdeturvavaikutukset koskevat alle kymmentä virkamiestä tai työntekijää, seitsemän päivää kuten nykyisin ja, jos nämä vaikutukset koskevat vähintään kymmentä virkamiestä tai työntekijää, kuusi viikkoa nykyisen kolmen kuukauden sijasta. Neuvotteluesitys näissä henkilöstön vähentämistilanteissa olisi kuitenkin tehtävä viisi päivää ennen neuvottelujen alkamista nykyisen kolmen päivän sijasta. Tämä sääntely

koskisi myös viraston tai sen osan tehtävien tai henkilöstön toiseen virastoon siirtämisen tai virastojen yhdistämisen tapahduttua sen johdosta toimeenpantavia henkilöstön vähentämistilanteita, joissa nykyisin on noudatettava kahden kuukauden määräaika.

Neuvottelujen kirjaamisvelvollisuutta ehdotetaan eräin osin täsmennettäväksi. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi henkilöstön edustajan mahdollisuudesta kuulla virastossa työskentelevää asiantuntijaa.

Valtion asianomainen viranomainen sekä virkamiesten ja työntekijöiden yhdistykset, joiden tarkoituksiin kuuluu virkamiesten ja työntekijöiden etujen valvominen virka- ja työsuhteissa ja jotka yhteensä edustavat laajasti sopimuksen piirissä olevaa henkilöstöä, voivat sopia eräiltä osin toisin kuin valtion yhteistoimintalaissa on säädetty. Valtion asianomaisia viranomaisia ovat lain 15 §:n 3 momentin mukaan valtiovarainministeriö koko valtionhallinnon osalta sekä ne virastot omalta osaltaan tai oman hallinnonalansa osalta, joille tämä tehtävä asetuksella säädetään. Tätä sopimusoikeutta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että asetuksella ei enää säädettäisi yhteistoimintasopimuksia tekevästä valtion virastoista ja laitoksista, vaan laissa säädettäisiin ministeriön oikeudesta tehdä sopimuksia omalta osaltaan ja alaisensa virastojen osalta sekä

ministeriön oikeudesta valtuuttaa alaisensa virasto sopimuksen tekemiseen, mikäli virastolla on tähän riittävät edellytykset ja valmiudet. Samalla asetetaan ehdotetaan kumottavaksi.

Tarkoituksena on, että ne virastot ja laitokset, joilla ennen lain voimaantuloa on ollut oikeus tehdä yhteistoimintasopimus, säilyttävät tämän oikeuden. Tästä säädettäisiin siirtymäsäännöksessä. Uutta sopimusoikeutta koskevaa säännöstä sovellettaisiin näin ollen niihin virastoihin ja laitoksiin, joille oikeus tehdä yhteistoimintasopimus annetaan lain voimaantulon jälkeen.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole organisaatiovaikutuksia, eikä siitä aiheudu virastoille mainittavia lisäkustannuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriön henkilöstöosaston asettamassa työryhmässä, jossa ovat olleet edustettuina myös valtion pääsopijajärjestöt. Työryhmän tehtävänä on ollut valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus yritysten yhteistoimintalakiin tehtyjen muutosehdotusten soveltamisesta valtion yhteistoimintalakiin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

7 §. *Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat asiat.* Säännös naisten ja miesten tasa-arvon toteutumisen jouduttamista koskevien toimenpiteiden kuulumisesta yhteistoimintamenettelyn piiriin liittyy naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/86) 6 a §:ään, jonka mukaan kyseiset toimenpiteet on sisällytettävä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan. Työsuojelun valvonnasta annetun asetuksen (954/73) mukaisen työsuojelutoimikuntakäsittelyn lisäksi työsuojelun toimintaohjelma ehdotetaan sisällytettäväksi yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluviin asioihin.

8 §. *Yhteistoimintamenettely.* Tiedot olisi annettava siten, että yhteistoimintamenettelyyn osallistuvilla on mahdollisuus esillä olevaan asiaan liittyvien tietojen täydentämi-

seen ennen yhteistoimintamenettelyn alkua ja tarvittaessa myös sen alkamisen jälkeen. Ehdotetussa uudessa 2 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava sille virkamiehelle tai työntekijälle tai yhteistoimintamenettelyyn osallistuvalla, jonka kanssa virasto on velvollinen neuvottelemaan yhteistoimintamenettelyn kohteena olevasta asiasta.

Ehdotetun 2 momentin mukaan viraston on esitettävä henkilöstön edustajille muun muassa arvio vähennettävien virkamiesten ja työntekijöiden lukumäärästä eri ryhmissä. Tämä tarkoittaa pääsääntöisesti tietojen antamista henkilöstöryhmittäin. Milloin toimenpiteet kuitenkin kohdentuvat valtaosin yhteen henkilöstöryhmään luettavista henkilöistä, tulee vähentämistoimien kohdentumista selventää myös työtehtävien mukaan.

Jos virasto harkitsee alle kymmenen virkamiehen tai työntekijän irtisanomista, lomaut-

tamista tai osa-aikaistamista, 2 momentissa luetellut tiedot voidaan antaa myös suullisesti.

Uuden 2 momentin lisäämisen vuoksi pykälän nykyinen 2—4 momentti siirtyisivät 3—5 momentiksi.

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa tehdyssä sopimuksessa on määräys henkilöstön edustajien oikeudesta kuulla asiantuntijoita. Tämä määräys ehdotetaan sellaisenaan otettavaksi pykälän uudeksi 6 momentiksi.

8 a §. *Neuvotteluesitys.* Asialliseen vuorovaikutukseen perustuvan neuvottelun ripeä käynnistyminen edellyttää riittäviä käsiteltävää asiaa koskevia tietoja ja henkilöstölle tai sen edustajille riittävästi aikaa valmistautua neuvotteluihin muun muassa tosiasioita ja edustamiensa ryhmien näkemyksiä selvittämällä. Jos toimenpiteellä on palvelussuhdeturvavaikutuksia, neuvotteluesitys olisi tehtävä viisi päivää ennen neuvottelujen alkamista.

9 §. *Neuvotteluelvoitteen sisältö ja sen täytyminen.* Ennen yhteistoimintamenettelyä annettujen tietojen täydentäminen yhteistoimintamenettelyn aikana on mahdollista kenen tahansa yhteistoimintamenettelyyn osallistuvan aloitteesta. Milloin tavoiteltua sopimusta ei yhteistoimintamenettelyssä ole saavutettu, tulisi viraston asiassa päätöksen tehtyään ja ennen toimenpiteisiin ryhtymistä tiedottaa päätöksestä niille virkamiehille, työntekijöille tai henkilöstön edustajille, jotka ovat olleet osallisia asiaa yhteistoimintamenettelyssä käsiteltäessä.

Pykälän uudistamisen tarkoituksena on kehittää yhteistoimintamenettelyn sisältöä sekä vähentää toisistaan poikkeavia määräaikoja. Pykälän 2 momentin säännökset koskivat sellaista 7 §:n 1—5 ja 10 kohdan mukaista neuvoteltavaa toimenpidettä, joka ilmeisesti johtaa yhden tai useamman virkamiehen tai työntekijän lomauttamiseen, osa-aikaistamiseen tai irtisanomiseen.

Perusteiden, vaikutusten ja vaihtoehtojen asianmukainen käsittely edellä mainituissa hyvinkin erilaisissa tapauksissa edellyttää, että henkilöstö voi vaikuttaa ratkaisuihin valtion yhteistoimintalaissa edellytetyllä tavalla. Neuvoteltavana olevasta toimenpiteestä riippuu, miten laajalti perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja on kussakin tapauksessa käsiteltävä. Vaihtoehtoja olisi käsiteltävä perusteiden ja vaikutusten käsittelyn jälkeen eri neuvottelussa, jollei toisin sovita. Ennen

vaihtoehtojen käsittelyä varten varattavan ajan tarkoituksena olisi tarjota sekä virastolle että virkamiehille ja työntekijöille mahdollisuus selvittää kaikki vähentämistoimia korvaavat tai supistavat vaihtoehdot. Selvitetäviä asioita olisivat koulutus- ja uudelleensijoittumismahdollisuudet ja tilanteen mukaan mahdolliset työjärjestelyjen ja työaikajärjestelyjen, luonnollisen poistuman ja eläkeratkaisujen tarjoamat vaihtoehdot ja esimerkiksi osa-aikatyöhön, opinto- ja hoitovapaalle tai vastaaviin järjestelyihin haluavien määrä.

Henkilöpiirin rajoittamisen osalta irtisanomisista, osa-aikaistamisista ja lomautuksista korvaavina tai vähentävinä mahdollisuuksina olisi tilanteen mukaan käsiteltävä esille tulleet työjärjestelyjen ja työaikajärjestelyjen, luonnollisen poistuman ja eläkeratkaisujen tarjoamat vaihtoehdot. Jollei työvoiman vähentämistoimista voida luopua, käsitellään myös mahdollisuudet vähentää irtisanomisista, osa-aikaistamisista tai lomautuksista asianomaisille aiheutuvia sosiaalisia ja taloudellisia haittoja, esimerkiksi vähentämistoimien oikeudenmukaista kohdentumista, työhön jäävien työjärjestelyjä sekä työsuhteasuntoihin ja muihin viraston tarjoamiin etuuksiin liittyviä kysymyksiä.

9 a §. *Neuvottelujen kirjaaminen.* Muutosehdotuksen tarkoituksena on täsmentää neuvottelutuloksen kirjaamisvelvollisuutta ja laajentaa kirjaamisvelvollisuus koskemaan kaikkia 7 §:n mukaan yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita.

11 §. *Tiedottamisvelvollisuus.* Valtion liikelaitoksen, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, tulee esittää henkilöstön edustajille liikelaitoksen tilinpäätös viipymättä sen vahvistamisen jälkeen sekä nykyään vähintään kerran vuodessa selvitys liikelaitoksen taloudellisesta tilasta. Liikelaitoksen tiedottamisvelvollisuutta ehdotetaan lisättäväksi niin, että taloudellista tilaa koskeva selvitys on esitettävä henkilöstön edustajille vähintään kaksi kertaa vuodessa.

15 §. *Sopimus oikeus.* Pykälän 1 momentin sanamuoto ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan 9 ja 9 a §:n muutettavaksi ehdotettuja osikoita.

Pykälän 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhteistoimintasopimuksia tekevästä valtion virastoista ja laitoksista ei enää säädettäisi asetuksella, vaan sopimuksia tekisivät ministeriöt kukin omalta osaltaan ja alaistensa virastojen osalta ja ne virastot omalta osaltaan, joilla on riittävät valmiudet

ja edellytykset sopimuksen tekemiseen ja joiden yleishallinnollisesta ohjauksesta ja valvonnasta asianomaisella hallinnonalalla vastaava ministeriö on siihen oikeuttanut.

15 a §. *Hyvitys.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi koskemaan samoja 7 §:ssä tarkoitettuja tilanteita kuin voimassa olevassa laissa.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Valtion yhteistoimintalain 8 §:n määräajat tulisivat sovellettaviksi, jos 8 a §:ssä tarkoitettu neuvotteluesitys on tehty lain voimaantulon jälkeen.

Lailla kumottaisiin yhteistoimintasopimuksia tekevistä valtion virastoista ja laitoksista annettu asetus (890/88). Ne virastot ja laitokset, joilla lain voimaan tullessa on ollut oikeus yhteistoimintasopimuksen tekemiseen, säilyttäisivät kuitenkin tämän oikeuden. Asetuksen kumoamisella ei ole myöskään vaikutusta aikaisemmin tehtyihin virastokohtaisiin yhteistoimintasopimuksiin, vaan ne ovat edelleen voimassa siten kuin on sovittu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa 1 päivänä heinäkuuta 1988 annetun lain (651/88) 7 §:n 8 ja 14 kohta ja 11 §:n 1 momentti, näistä 7 §:n 14 kohta sellaisena kuin se on 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1102/90),

muutetaan 7 §:n 4 kohta, 8 a §:n 1 momentti, 9 ja 9 a §, 11 §:n 2 ja 4 momentti, 15 §:n 1 ja 3 momentti sekä 15 a §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 a §:n 1 momentti, 9 ja 9 a §, 11 §:n 4 momentti ja 15 §:n 3 momentti mainitussa 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa ja 15 a §:n 1 momentti 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1115/94), sekä

lisätään 8 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, ja uusi 6 momentti seuraavasti:

7 §

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat asiat

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat:

4) kehittämis- ja rationalisointihankkeet, henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat ja niihin suunnitelmakaudella tehtävät muutokset, työsuojelun toimintaohjelma sekä ne henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan sisällytettävät toimenpiteet, jotka jouduttavat naisten ja miesten tasa-arvon toteutumista työpaikalla;

8 §

Yhteistoimintamenettely

Viraston tulee ennen yhteistoimintamenettelyn aloittamista antaa asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot asianomaisille virkamiehille tai työntekijöille sekä asianomaisille henkilöstön edustajille. Nämä tiedot, kuten tiedot suunnitellun vähentämisen perusteista, arvio vähentämisen kohteeksi joutuvien virkamiesten ja työntekijöiden lukumäärästä eri ryhmissä, arvio ajasta, jonka kuluessa suunnitellut vähentämiset aiotaan toteuttaa, sekä tiedot periaatteista, joiden mukaan vähentämisen kohteena ovat virkamiehet tai työntekijät määräytyvät, on annettava kirjallisesti, jos virasto harkitsee vähintään kymmenen virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamista tai irtisanomista taikka lomauttamista yli 90 päiväksi.

Jos yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävän asian laajuus tai vaikeaselkoisuus sitä edellyttävät, henkilöstön edustajille on varattava mahdollisuus kuulla kyseisessä virastossa työskentelevää asiantuntijaa. Jos virasto käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sellaisessa tehtävässä, joka tämän lain mukaan kuuluu yhteistoimintamenettelyn piiriin, myös henkilöstön edustajille on varattava mahdollisuus kuulla kyseistä asiantuntijaa.

8 a §

Neuvotteluesitys

Neuvotteluesitys on, jollei yhteistoimintamenettelyssä toisin sovita, 7 §:n 1—5 ja 10 kohdassa tarkoitettu asiassa tehtävä kirjallisesti vähintään kolme päivää ennen neuvottelun alkamista. Mainittu aika on kuitenkin viisi päivää, jos 7 §:n 1—5 ja 10 kohdan mukaan neuvoteltava toimenpide ilmeisesti johtaa yhden tai useamman virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen, irtisanomiseen tai lomauttamiseen. Esityksessä on oltava neuvottelujen alkamisajan ja -paikan lisäksi tiedot siitä, mitä asioita neuvottelussa tulee käsiteltäviksi. Esitykseen tulee liittää 8 §:n 2 momentin mukaiset tiedot. Tiedot voidaan kuitenkin antaa erikseen jo ennen neuvottelujen alkamista.

9 §

Neuvotteluelvoitteen sisältö ja sen täytyminen

Jollei muusta menettelystä ole viraston ja henkilöstön edustajien kesken yhteistoimintamenettelyssä sovittu tai 2 ja 3 momentista

muuta johdu, viraston katsotaan täyttäneen 8 §:ssä tarkoitetun neuvotteluelvoitteen silloin, kun asia on käsitelty 8 §:ssä säädetyllä tavalla tai 5 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintaelimessä. Ennen yhteistoimintamenettelyä annettuja tietoja voidaan täydentää yhteistoimintamenettelyn aikana kenen tahansa yhteistoimintamenettelyyn osallistuvan aloitteesta. Jos yhteistoimintamenettelyssä ei ole päästy asiassa yksimielisyyteen, virasto voi aloittaa asian toteuttamisen tiedotettuaan asiassa päätetyistä toimenpiteistä yhteistoimintamenettelyyn osallistuneille.

Jos 7 §:n 1—5 tai 10 kohdan mukaan neuvoteltava toimenpide ilmeisesti johtaa yhden tai useamman virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen, irtisanomiseen tai lomauttamiseen, viraston ei katsota täyttäneen neuvotteluelvoitettaan, ennen kuin asiassa on päästy yksimielisyyteen tämän lain mukaisessa yhteistoimintamenettelyssä taikka ennen kuin yksimielisyyteen pääsemiseksi on ensin neuvoteltu toimenpiteen perusteista ja vaikutuksista ja sen jälkeen erikseen vaihtoehtoista vähentämisen kohteena olevan henkilöpiiriin rajoittamiseksi ja vähentämisestä aiheutuvien seurausten lieventämiseksi sekä neuvottelujen alkamisesta on kulunut vähintään seitsemän päivää. Jos toimenpide ilmeisesti johtaa vähintään kymmenen virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen tai irtisanomiseen taikka lomauttamiseen yli 90 päiväksi, edellä mainittu aika on kuitenkin vähintään kuusi viikkoa neuvottelujen alkamisesta. Jollei sovita toisin, neuvottelu vaihtoehtoista voi viimeksi mainitussa tapauksessa alkaa aikaisintaan seitsemän päivän kuluttua siitä, kun perusteista ja vaikutuksista on neuvoteltu.

Jos yhteistoimintamenettely on aloitettu ennen viraston tai sen osan tehtävien tai henkilöstön toiseen virastoon siirtämistä, vastaanottavan viraston osalta neuvottelujaksi lasketaan myös se aika, jonka se on ollut neuvotteluissa osapuolena.

9 a §

Neuvottelujen kirjaaminen

Viraston on pyynnöstä huolehdittava siitä, että 7 §:ssä tarkoitettuun neuvotteluun sisältyvien kokousten ajankohdat, osallistujat, neuvottelun tulos tai osapuolten kannanotot kirjataan pöytäkirjaan. Neuvotteluosapuolet tarkastavat ja allekirjoittavat pöytäkirjan.

11 §

Tiedottamisvelvollisuus

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvasa asiassa tekemästään ratkaisusta viraston on viivytyksettä tiedotettava asianomaisille virkamiehille ja työntekijöille sekä heidän edustajilleen.

Valtion liikelaitoksen, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, tulee lisäksi esittää henkilöstön edustajille liikelaitoksen tilinpäätös viipymättä sen jälkeen, kun valtioneuvosto on hyväksynyt sen, sekä vähintään kaksi kertaa vuodessa selvitys liikelaitoksen taloudellisesta tilasta sekä viipymättä muutokset, jotka olennaisesti poikkeavat mainituissa selvityksissä esitetystä kehityksestä.

15 §

Sopimusoikeus

Valtion asianomainen viranomainen sekä virkamiesten ja työntekijäin yhdistykset, joiden varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu virkamiesten ja työntekijöiden etujen valvominen virka- ja työsuhteissa ja jotka yhteensä edustavat laajasti sopimuksen piirissä olevaa henkilöstöä, voivat tehdä henkilöstön edustajista 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen sekä sopimuksin myös poiketa siitä, mitä 4 ja 5 §:ssä säädetään yhteistoiminnan osapuolista, 7 §:ssä yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvista asioista, 7 a §:ssä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmista, 8 §:ssä yhteistoimintamenettelystä, 8 a §:ssä neuvotteluesityksestä, 9 §:ssä neuvotteluelvoitteen sisällöstä ja sen täyttymisestä, 9 a §:ssä neuvottelujen kirjaamisesta, 11 §:ssä työnantajan tiedottamisvelvollisuudesta sekä 14 §:ssä henkilöstön edustajien vapautuksesta työstä. Edellä 8 §:n 4 momentissa säädettyä yhteistoimintamenettelyä ei kuitenkaan voida sopimuksin laajentaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja valtion asianomaisia viranomaisia ovat valtiovarainministeriö koko valtionhallinnon osalta, ministeriöt kukin omalta osaltaan ja alaiensa virastojen osalta ja ne virastot omalta osaltaan, joilla on riittävät valmiudet ja edellytykset sopimuksen tekemiseen ja jotka hallinnonalan ministeriö on siihen oikeuttanut.

Ministeriön tai viraston sopimuksessa ei saa sopia toisin siitä, mitä valtiovarainministeriön ja virkamiesten ja työntekijäin yhdistysten kesken on tämän lain nojalla sovittu.

15 a §
Hyvitys

Jos 7 §:n 1—5 tai 10 kohdassa tarkoitettu asia on tahallisesti tai ilmeisestä huolimattomuudesta ratkaistu noudattamatta, mitä 8 §:n 1 tai 3—5 momentissa taikka 8 a tai 9 §:ssä säädetään ja virkamies tai työntekijä on asian yhteydessä osa-aikaistettu, irtisanotu tai lomautettu, hänellä on oikeus saada

työnantajalta hyvityksenä enintään 20 kuukauden palkka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Tällä lailla kumotaan yhteistoimintasopimuksia tekevistä valtion virastoista ja laitoksista 28 päivänä lokakuuta 1988 annettu asetus (890/88) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Niillä virastoilla ja laitoksilla, joilla tämän lain voimaan tullessa oli oikeus mainitun asetuksen mukaan tehdä yhteistoimintasopimus, säilyy tämä oikeus.

Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri A rja A lho

Laki

yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa 1 päivänä heinäkuuta 1988 annetun lain (651/88) 7 §:n 8 ja 14 kohta ja 11 §:n 1 momentti, näistä 7 §:n 14 kohta sellaisena kuin se on 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1102/90),

muutetaan 7 §:n 4 kohta, 8 a §:n 1 momentti, 9 ja 9 a §, 11 §:n 2 ja 4 momentti, 15 §:n 1 ja 3 momentti sekä 15 a §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 a §:n 1 momentti, 9 ja 9 a §, 11 §:n 4 momentti ja 15 §:n 3 momentti mainitussa 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa ja 15 a §:n 1 momentti 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1115/94), sekä

lisätään 8 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, ja uusi 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat asiat

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat:

4) kehittämis- ja rationalisointihankkeet;

4) kehittämis- ja rationalisointihankkeet, henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat ja niihin suunnitelmakaudella tehtävät muutokset, työsuojelun toimintaohjelma sekä ne henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan sisällytettävät toimenpiteet, jotka jouduttavat naisten ja miesten tasa-arvon toteutumista työpaikalla;

8) sukupuolten tasa-arvon edistämisestä laaditut suunnitelmat;

(8 kohta kumotaan)

14) henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat ja niihin suunnitelmakaudella tehtävät muutokset;

(14 kohta kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §
Yhteistoimintamenettely

Viraston tulee ennen yhteistoimintamenettelyn aloittamista antaa asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot asianomaisille virkamiehille tai työntekijöille sekä asianomaisille henkilöstön edustajille. Nämä tiedot, kuten tiedot suunnitellun vähentämisen perusteista, arvio vähentämisen kohteeksi joutuvien virkamiesten ja työntekijöiden lukumäärästä eri ryhmissä, arvio ajasta, jonka kuluessa suunnitellut vähentämiset aiotaan toteuttaa, sekä tiedot periaatteista, joiden mukaan vähentämisen kohteena ovat virkamiehet tai työntekijät määräytyvät, on annettava kirjallisesti, jos virasto harkitsee vähintään kymmenen virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamista tai irtisanomista taikka lomauttamista yli 90 päiväksi.

Jos yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävän asian laajuus tai vaikeaselkoisuus sitä edellyttävät, henkilöstön edustajille on varattava mahdollisuus kuulla kyseisessä virastossa työskentelevää asiantuntijaa. Jos virasto käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sellaisessa tehtävässä, joka tämän lain mukaan kuuluu yhteistoimintamenettelyn piiriin, myös henkilöstön edustajille on varattava mahdollisuus kuulla kyseistä asiantuntijaa.

8 a §
Neuvotteluesitys

Neuvotteluesitys on, jollei yhteistoimintamenettelyssä toisin sovita, 7 §:n 1—5 ja 10 kohdassa tarkoitettussa asiassa tehtävä kirjallisesti vähintään kolme päivää ennen neuvottelun alkamista. Esityksessä on oltava tiedot siitä, mitä asioita neuvottelussa tulee käsiteltäviksi.

8 a §
Neuvotteluesitys

Neuvotteluesitys on, jollei yhteistoimintamenettelyssä toisin sovita, 7 §:n 1—5 ja 10 kohdassa tarkoitettussa asiassa tehtävä kirjallisesti vähintään kolme päivää ennen neuvottelun alkamista. *Mainittu aika on kuitenkin viisi päivää, jos 7 §:n 1—5 ja 10 kohdan mukaan neuvoteltava toimenpide ilmeisesti johtaa yhden tai useamman virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen, irtisanomiseen tai lomauttamiseen. Esityksessä on oltava neuvottelujen alkamisajan ja -paikan lisäksi tiedot siitä, mitä asioita neuvottelussa tulee käsiteltäviksi. Esitykseen tulee liittää 8 §:n 2 momentin mukaiset tiedot. Tiedot voidaan kuitenkin antaa erikseen jo ennen neuvottelujen alkamista.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Neuvotteluelvoitteen täytyminen

Jollei muusta menettelystä ole viraston ja henkilöstön edustajien kesken yhteistoimintamenettelyssä sovittu tai 2 ja 3 momentista muuta johdu, katsotaan viraston täyttäneen 8 §:ssä tarkoitetun neuvotteluelvoitteen silloin, kun asia on käsitelty 8 §:n 2 tai 3 momentissa säädetyllä tavalla taikka 5 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintaelimessä.

Jos 7 §:n 1—5 tai 10 kohdan mukaan neuvoteltava toimenpide ilmeisesti johtaa yhden tai useamman virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen tai irtisanomiseen taikka lomauttamiseen, viraston ei kuitenkaan katsota täyttäneen neuvotteluelvoitettaan, ennen kuin asiasta on päästy yksimielisyyteen tämän lain mukaisessa yhteistoimintamenettelyssä tai neuvottelujen alkamisesta on kulunut vähintään seitsemän päivää. Jos toimenpide ilmeisesti johtaa yli kymmenen virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen tai irtisanomiseen taikka lomauttamiseen yli 90 päiväksi, eikä ratkaisusta edellä mainitulla tavalla päästä yksimielisyyteen, viraston ei katsota täyttäneen neuvotteluelvoitettaan, ennen kuin kolme kuukautta on kulunut siitä, kun neuvotteluesitys on tehty henkilöstön edustajille.

Jos neuvottelut kuitenkin koskevat viraston tai sen osan tehtävien tai henkilöstön toiseen virastoon siirtämisen tai virastojen yhdistämisen tapahduttua sen johdosta toimeenpantavia osa-aikaistamisia, lomautuksia tai irtisanomisia, ei viraston katsota täyttäneen

9 §

Neuvotteluelvoitteen sisältö ja sen täytyminen

Jollei muusta menettelystä ole viraston ja henkilöstön edustajien kesken yhteistoimintamenettelyssä sovittu tai 2 ja 3 momentista muuta johdu, *viraston katsotaan täyttäneen 8 §:ssä tarkoitetun neuvotteluelvoitteen silloin, kun asia on käsitelty 8 §:ssä säädetyllä tavalla tai 5 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintaelimessä. Ennen yhteistoimintamenettelyä annettuja tietoja voidaan täydentää yhteistoimintamenettelyn aikana kenen tahansa yhteistoimintamenettelyyn osallistuvan aloitteesta. Jos yhteistoimintamenettelyssä ei ole päästy asiassa yksimielisyyteen, virasto voi aloittaa asian toteuttamisen tiedotettuaan asiassa päätetyistä toimenpiteistä yhteistoimintamenettelyyn osallistuneille.*

Jos 7 §:n 1—5 tai 10 kohdan mukaan neuvoteltava toimenpide ilmeisesti johtaa yhden tai useamman virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen, irtisanomiseen tai lomauttamiseen, viraston ei katsota täyttäneen neuvotteluelvoitettaan, ennen kuin asiassa on päästy yksimielisyyteen tämän lain mukaisessa yhteistoimintamenettelyssä taikka ennen kuin yksimielisyyteen pääsemiseksi on ensin neuvoteltu toimenpiteen perusteista ja vaikutuksista ja sen jälkeen erikseen vaihtoehtoista vähentämisen kohteena olevan henkilöpiirin rajoittamiseksi ja vähentämisestä aiheutuvien seurausten lieventämiseksi sekä neuvottelujen alkamisesta on kulunut vähintään seitsemän päivää. Jos toimenpide ilmeisesti johtaa vähintään kymmenen virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen tai irtisanomiseen taikka lomauttamiseen yli 90 päiväksi, edellä mainittu aika on kuitenkin vähintään kuusi viikkoa neuvottelujen alkamisesta. Jollei sovita toisin, neuvottelu vaihtoehtoista voi viimeksi mainitussa tapauksessa alkaa aikaisintaan seitsemän päivän kuluttua siitä, kun perusteista ja vaikutuksista on neuvoteltu.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

neuvotteluvetoitetaan, ennen kuin asiasta on päästy yhteistoimintamenettelyssä yksimielisyyteen tai kaksi kuukautta on kulunut siitä, kun neuvotteluesitys on tehty henkilöstön edustajille.

Jos yhteistoimintamenettely on aloitettu ennen viraston tai sen osan tehtävien tai henkilöstön toiseen virastoon siirtämistä, vastaanottavan viraston osalta neuvottelujaksi lasketaan myös se aika, jonka se on ollut neuvotteluissa osapuolena.

9 a §

Neuvottelutuloksen kirjaaminen

Viraston on pyynnöstä huolehdittava siitä, että 7 §:n 1—5 ja 10 kohdassa tarkoitetun neuvottelun tulos tai osapuolten kannanotot viraston toimesta kirjataan pöytäkirjaan, jonka neuvotteluosapuolet pöytäkirjan hyväksymisen osoitukseksi allekirjoittavat.

11 §

Tiedottamisvelvollisuus

Viraston tulee tiedottaa henkilöstölle viraston toiminnasta ja sellaisista valmisteltavina olevista asioista, joilla on vaikutusta henkilöstön asemaan tai työoloihin sekä näissä asioissa tehdyistä päätöksistä ja toimenpiteistä.

Ennen yhteistoimintamenettelyä viraston on annettava asianomaisille virkamiehille ja työntekijöille sekä henkilöstön edustajille asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot. Yhteistoiminta-asioissa tekemästään ratkaisusta viraston on viivytyksettä tiedotettava asianomaisille virkamiehille ja työntekijöille sekä heidän edustajilleen.

Valtion liikelaitoksen, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, tulee lisäksi esittää henkilöstön edustajille liikelaitoksen tilinpäätös viipymättä sen jälkeen, kun valtioneuvosto on hyväksynyt sen, sekä vähintään kerran vuodessa selvitys liikelaitoksen taloudellisesta tilasta sekä viipymättä muutokset, jotka olennaisesti poikkeavat mainituissa selvityksissä esitetystä kehityksestä.

Jos yhteistoimintamenettely on aloitettu ennen viraston tai sen osan tehtävien tai henkilöstön toiseen virastoon siirtämistä, vastaanottavan viraston osalta neuvottelujaksi lasketaan myös se aika, jonka se on ollut neuvotteluissa osapuolena.

9 a §

Neuvottelujen kirjaaminen

Viraston on pyynnöstä huolehdittava siitä, että 7 §:ssä tarkoitettuun neuvotteluun sisältyvien kokousten ajankohdat, osallistujat, neuvottelun tulos tai osapuolten kannanotot kirjataan pöytäkirjaan. Neuvotteluosapuolet tarkastavat ja allekirjoittavat pöytäkirjan.

11 §

Tiedottamisvelvollisuus

(1 mom. kumotaan)

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvassa asiassa tekemästään ratkaisusta viraston on viivytyksettä tiedotettava asianomaisille virkamiehille ja työntekijöille sekä heidän edustajilleen.

Valtion liikelaitoksen, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, tulee lisäksi esittää henkilöstön edustajille liikelaitoksen tilinpäätös viipymättä sen jälkeen, kun valtioneuvosto on hyväksynyt sen, sekä vähintään kaksi kertaa vuodessa selvitys liikelaitoksen taloudellisesta tilasta sekä viipymättä muutokset, jotka olennaisesti poikkeavat mainituissa selvityksissä esitetystä kehityksestä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §
Sopimusoikeus

Valtion asianomainen viranomainen sekä virkamiesten ja työntekijäin yhdistykset, joiden varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu virkamiesten ja työntekijöiden etujen valvominen virka- ja työsuhteissa ja jotka yhteensä edustavat laajasti sopimuksen piirissä olevaa henkilöstöä, voivat tehdä henkilöstön edustajista 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen sekä sopimuksin myös poiketa siitä, mitä on säädetty 4 ja 5 §:ssä yhteistoiminnan osapuolista, 7 §:ssä yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvista asioista, 7 a §:ssä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmista, 8 §:ssä yhteistoimintamenettelystä, 8 a §:ssä neuvotteluesityksestä, 9 §:ssä neuvotteluvaiheen täyttymisestä, 9 a §:ssä neuvottelun tuloksen kirjaamisesta, 11 §:ssä työnantajan tiedottamisvelvollisuudesta sekä 14 §:ssä henkilöstön edustajien vapautuksesta työstä. Lain 8 §:n 4 momentissa säädettyä yhteistoimintamenettelyä ei kuitenkaan voida sopimuksin laajentaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja valtion asianomaisia viranomaisia ovat valtiovarainministeriö koko valtionhallinnon osalta sekä ne valtion virastot omalta tai oman hallinnonalansa osalta, joille tämä tehtävä asetuksella määrätään. Virastokohtaisessa sopimuksessa ei saa sopia toisin siitä, mitä valtiovarainministeriön ja virkamiesten ja työntekijäin yhdistysten kesken on tämän lain nojalla sovittu.

15 a §
Hyvitys

Milloin 7 §:n 1—5 tai 10 kohdassa tarkoitettu asia on tahallisesti tai ilmeisestä huolimattomuudesta ratkaistu noudattamatta, mitä 8, 8 a tai 9 §:ssä säädetään, ja virkamies tai työntekijä on asian yhteydessä osa-aikaistettu taikka lomautettu tai irtisanottu, on tällä oikeus saada työnantajalta hyvityksenä enin-

15 §
Sopimusoikeus

Valtion asianomainen viranomainen sekä virkamiesten ja työntekijäin yhdistykset, joiden varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu virkamiesten ja työntekijöiden etujen valvominen virka- ja työsuhteissa ja jotka yhteensä edustavat laajasti sopimuksen piirissä olevaa henkilöstöä, voivat tehdä henkilöstön edustajista 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen sekä sopimuksin myös poiketa siitä, mitä 4 ja 5 §:ssä säädetään yhteistoiminnan osapuolista, 7 §:ssä yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvista asioista, 7 a §:ssä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmista, 8 §:ssä yhteistoimintamenettelystä, 8 a §:ssä neuvotteluesityksestä, 9 §:ssä neuvotteluvaiheen sisällöstä ja sen täyttymisestä, 9 a §:ssä neuvottelujen kirjaamisesta, 11 §:ssä työnantajan tiedottamisvelvollisuudesta sekä 14 §:ssä henkilöstön edustajien vapautuksesta työstä. Edellä 8 §:n 4 momentissa säädettyä yhteistoimintamenettelyä ei kuitenkaan voida sopimuksin laajentaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja valtion asianomaisia viranomaisia ovat valtiovarainministeriö koko valtionhallinnon osalta, ministeriöt kukin omalta osaltaan ja alaiensa virastojen osalta ja ne virastot omalta osaltaan, joilla on riittävät valmiudet ja edellytykset sopimuksen tekemiseen ja jotka hallinnonalan ministeriö on siihen oikeuttanut. Ministeriön tai viraston sopimuksessa ei saa sopia toisin siitä, mitä valtiovarainministeriön ja virkamiesten ja työntekijäin yhdistysten kesken on tämän lain nojalla sovittu.

15 a §
Hyvitys

Milloin 7 §:n 1—5 tai 10 kohdassa tarkoitettu asia on tahallisesti tai ilmeisestä huolimattomuudesta ratkaistu noudattamatta, mitä 8 §:n 1 tai 3—5 momentissa taikka 8 a tai 9 §:ssä säädetään, ja virkamies tai työntekijä on asian yhteydessä osa-aikaistettu, irtisanottu tai lomautettu, hänellä on oikeus

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tään 20 kuukauden palkka.

saada työnantajalta hyvityksenä enintään 20 kuukauden palkka.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*

Tällä lailla kumotaan yhteistoimintasopimuksia tekevistä valtion virastoista ja laitoksista 28 päivänä lokakuuta 1988 annettu asetus (890/88) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Niillä virastoilla ja laitoksilla, joilla tämän lain voimaan tullessa oli oikeus mainitun asetuksen mukaan tehdä yhteistoimintasopimus, säilyy tämä oikeus.
